

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 listopada 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. określił, iż według stanu na dzień 15 stycznia 2015 roku umorzeniu będą podlegały należności ubezpieczonej M. P. z tytułu:

1) składek na ubezpieczenia społeczne za okres od listopada 2005 roku do lipca 2006 roku, od marca do listopada 2008 roku w łącznej kwocie 16.842,59 zł w tym z tytułu:

a) składek 8.885,59 zł,

b) odsetek 7.957 zł;

2) składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2005 roku do lipca 2006 roku, od marca do listopada 2008 roku w łącznej kwocie 6.356,93 zł w tym z tytułu:

a) składek 3.387,93 zł,

b) odsetek 2.969 zł;

3) składek na Fundusz Pracy za od listopada 2005 roku do lipca 2006 roku, od marca do listopada 2008 roku w łącznej kwocie 1.340,11 zł w tym z tytułu:

a) składek 713,11 zł,

c) odsetek 627 zł.

Warunkiem umorzenia należności była spłata należności niepodlegających umorzeniu, które zostały określone w załączniku do decyzji.

Zakład wskazał, iż należności niepodlegające umorzeniu należy uregulować w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty włącznie, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz.121 ze zm.) oraz wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest uprawniony Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. nr 78, po.465 ze zm.), lub w terminie wynikającym z zawartej umowy o rozłożeniu zadłużenia na raty, o ile taka umowa zostanie zawarta w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia.

Decyzja została wydana na podstawie art.83 ust.1 punkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz.121 ze zm.) w zw. z art.1 ust.8 ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą (Dz.U. z 2012 roku, poz.1551).

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona. Podała, iż decyzja jest dla niej krzywdząca, bowiem nie umarza wszystkich zobowiązań wobec ZUS.

Podała, iż świadczyła pracę w okresach od 1 października 1999 do 1 grudnia 1999 roku, od 1 października 2000 roku do 30 czerwca 2002 roku, od 10 lipca 2006 roku do 31 grudnia 2006 roku, od 1 sierpnia 2006 roku do 8 grudnia 2008 roku w oparciu o umowę o pracę i nie wykonywała pracy w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej.

W zakresie ustalenia, że podlegała ubezpieczeniom społecznym za okres od 1 listopada 2005 roku do 31 lipca 2006 roku wyjaśniła, iż nie miała wiedzy, że powinna uiszczać składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu działalności gospodarczej, choć w tym czasie miała zawartą umowę o pracę.

Natomiast w okresie od 1 marca 2008 roku do 30 listopada 2008 roku miała zawartą umowę zlecenia i nie miała świadomości, że wynagrodzenie jest tak niskie, że powinna opłacać składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu działalności gospodarczej.

Dodatkowo podała, że działalność gospodarcza polega na drobnym handlu w obiektach kultury religijnej. Osiągany dochód był nieznaczny i mniejszy niż wymiar składek na ubezpieczenia społeczne.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. P. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą od 15 grudnia 1988 roku.

W okresie od 1 stycznia 2015 roku do 31 marca 2015 roku ubezpieczona zgłosiła przerwę w prowadzeniu działalności.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 15 stycznia 2015 roku ubezpieczona złożyła wniosek o umorzenie całości zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe. Podała, że działalność nadal prowadzi.

(wniosek – k.1-2 akt ZUS)

Zakład ustalił, że nie podlegają umorzeniu należności na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego za okres:

- od października 2004 roku do października 2005 roku,
- od sierpnia 2006 roku do lutego 2008 roku,
- od grudnia 2008 roku do kwietnia 2014 roku,
- od kwietnia 2015 roku do czerwca 2015 roku

w łącznej kwocie 21.407,20 zł i odsetki na dzień 15 stycznia 2015 roku w kwocie 11.322 zł.

(załącznik do decyzji – k.46 akt ZUS)

Z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej ubezpieczona podlegała ubezpieczeniom społecznym w okresach:

- od 31 lipca 1999 roku do 30 września 1999 roku,
- od 30 czerwca 2002 roku do 30 czerwca 2002 roku,
- od 1 listopada 2005 roku do 31 lipca 2006 roku,
- od 1 marca 2008 roku do 30 listopada 2008 roku.

Wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej ubezpieczona podlegała w następujących okresach:

- od 1 stycznia 1999 roku do 30 lipca 1999 roku,
- od 1 października 1999 roku do 29 czerwca 2002 roku,

- od 1 lipca 2002 roku do 31 października 2005 roku,
- od 1 sierpnia 2006 roku do 29 lutego 2008 roku,
- od 1 grudnia 2008 roku do 28 lutego 2009 roku,
- od 1 marca 2009 roku do 30 kwietnia 2014 roku,
- od 1 kwietnia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku.

(informacja – k.50-55 akt ZUS)

W dniu 15 czerwca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wszczął postępowanie w przedmiocie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy na którą składają się należności z tytułu składek na

- 1) ubezpieczenia społeczne za okres od czerwca 2006 roku do listopada 2008 roku,
- 2) ubezpieczenie zdrowotne za okres od czerwca 2006 roku do czerwca 2015 roku,
- 3) Fundusz Pracy za okres od czerwca 2006 roku do listopada 2008 roku.

(zawiadomienie – k.42 akt ZUS, II plik)

Postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2017 roku postępowanie zostało zawieszona na podstawie art.97§1 punkt 4 k.p.a.

(postanowienie – akta ZUS, II plik)

Ubezpieczona posiada zadłużenie wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu:

- 1) ubezpieczenia społecznego za okres od listopada 2005 roku do lipca 2006 roku, od marca 2008 roku do listopada 2008 roku w kwocie 8.885,59 zł,
- 2) ubezpieczenia zdrowotnego za okres od listopada 2005 roku do lipca 2006 roku, od marca 2008 roku do listopada 2008 roku w wysokości 8.885,59 zł,
- 3) na Fundusz Pracy za okres od listopada 2005 roku do lipca 2006 roku, od marca 2008 roku do listopada 2008 roku w kwocie 713,11 zł.

(opinia biegłej z zakresu księgowości – k.70-82)

Należności ubezpieczonej z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od października 2004 roku października 2005 roku, od sierpnia 2006 roku do lutego 2008 roku, od grudnia 2008 roku do kwietnia 2014 roku, od kwietnia do czerwca 2015 roku wynoszą 21.407,20 zł.

(opinia biegłej z zakresu księgowości – k.70-82)

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny między stronami. Istotne w sprawie okoliczności zostały ustalone na podstawie dowodów z ww. dokumentów, których strony nie kwestionowały oraz opinii biegłej z zakresu rachunkowości.

W ocenie Sądu brak jest podstaw do kwestionowania opinii biegłej. Biegła obliczyła wysokość składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy oraz wysokość składek niepodlegających umorzeniu.

Organ rentowy ustosunkowując się do opinii wskazał, iż biegła niezasadnie przyjęła, że ubezpieczona powinna opłacić składkę na ubezpieczenie zdrowotne za styczeń 2017 roku, a w pozostałym zakresie nie kwestionował złożonej opinii.

Ubezpieczona cofnęła wniosek o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego z zakresu rachunkowości, w dalszym toku postępowania nie zgłaszała zastrzeżeń do opinii.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

W dniu 15 stycznia 2013 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. 2012 poz. 1551). Ustawa ta (zwana dalej ustawą abolicyjną) przewiduje możliwość umorzenia składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy oraz odsetek za zwłokę i pozostałych powstałych kosztów (w tym kosztów egzekucyjnych), dla wszystkich osób prowadzących pozarolniczą działalność, które w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności i nie opłaciły należnych z tego tytułu składek.

Zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 ustawy abolicyjnej, na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 roku nr 205, poz. 1585, z późn. zm.):

1) która przed dniem 1 września 2012 roku zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust.8,

2) innej niż wymieniona w pkt 1

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zgodnie treścią ust.6 art.1 ustawy abolicyjnej umorzenie należności, o których mowa w ust.1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust.1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych (art.1 ust.8 ustawy abolicyjnej). Przepis ten obliguje Zakład wyłącznie do określenia, należności, które podlegają umorzeniu (do tych bowiem tylko odnosi się zawarte w przepisie odesłanie do ust.1 i 6 i do określenia warunków umorzenia.

Należności które nie podlegają umorzeniu, należy uregulować - opłacić w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji o umorzeniu należności (art.1 ust.11 ustawy abolicyjnej).

Z ustawy abolicyjnej wynika wprost, że ma ona zastosowanie tylko wobec osób podlegających obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności i tylko w okresie „takiego podlegania”, a nadto, że do umorzenia zaległości na ubezpieczenia zdrowotne i na Fundusz Pracy, dochodzi jedynie wówczas gdy umarzone są zaległości na ubezpieczenia społeczne, co jest oczywiście niemożliwe, gdy takich zaległości po prostu nie ma.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż w okresach od 1 października 2004 roku do 31 października 2005 roku, od 1 sierpnia 2006 roku do 29 lutego 2008 roku, od 1 grudnia 2008 roku do 30 kwietnia 2014 roku, od 1 kwietnia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku ubezpieczona nie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia tej działalności, a jedynie ubezpieczeniu zdrowotnemu. Zatem okresy od 1 października 2004 roku do 31 października 2005 roku, od 1 sierpnia 2006 roku do 29 lutego 2008 i od 1 grudnia 2008 roku 28 lutego 2009 roku w ogóle nie podlegają przepisom ustawy abolicyjnej. Ubezpieczona nie opłaciła składek na ubezpieczenie zdrowotne w okresach do 1 marca 2009 roku do 30 kwietnia 2014 roku i za okres od 1 kwietnia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku.

Warunkiem umorzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne jest uprzednie umorzenie należności z tytułu obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności. Trafnie zatem organ rentowy wskazał, że ustawa abolicyjna nie zezwala na umorzenie nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne w przypadku braku zaległości na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej za ten sam okres. Celem ustawodawcy było danie możliwości umorzenia, pod pewnymi warunkami, nieopłaconych składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i wypadkowe). Dopiero skutkiem takiego umorzenia może być umorzenie należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy, odsetek oraz innych opłat np. kosztów egzekucyjnych.

Reasumując, ubezpieczona jako osoba niepodlegająca w następujących okresach od 1 października 2004 roku do 31 października 2005 roku, od 1 sierpnia 2006 roku do 29 lutego 2008 roku, od 1 grudnia 2008 roku do 30 kwietnia 2014 roku, od 1 kwietnia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, z uwagi na posiadanie innej podstawy ubezpieczeń społecznych, nie może skutecznie w trybie ustawy abolicyjnej domagać się umorzenia nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

W toku postępowania ubezpieczona była reprezentowana przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, która przed zamknięciem rozprawy złożyła wniosek o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego oświadczając, iż nie zostały opłacone ani w całości ani w części.

Zgodnie z treścią art.22³ ust.1 ustawy z 6 lipca 1982 roku radcach prawnych (teksty jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.1870) koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu ponosi Skarb Państwa.

Od 2 listopada 2016 roku obowiązuje rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2016 roku, poz.1715). Zgodnie z treścią §22 ww. rozporządzenia do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Tym samym wysokość kosztów zastępstwa procesowego należało ustalić na podstawie §15 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2015 roku, poz.1805).

Wynagrodzenie to należy, stosownie do treści §4 ust.3 ww. rozporządzenia z dnia 28 września 2002 roku, podwyższyć o należny podatek od towarów i usług obowiązujący w dniu wydania orzeczenia. W dniu wydania orzeczenia obowiązywała stawka podatku od towarów i usług w wysokości 23% (art.146 a punkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług - Dz.U. nr 54, poz.535 ze zm.), dodany na podstawie art.19 punkt 5 ustawy z dnia 26 listopada 2010 roku o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. nr 238, poz.1578, obowiązującej od 1 stycznia 2011 roku).

Z tych względów Sąd przyznał pełnomocnikowi ubezpieczonego kwotę 180 zł, którą to kwotę zwiększył o kwotę podatku VAT tj. o kwotę 41,40 zł.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ubezpieczonej.

22 listopada 2017 roku